



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 11. Circa Hæreditates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

CAPUT XI.

De hereditatibus, & successione.

SUMMARIUM.

- 1 Monachi possunt succedere suis agnatis, ac si non sint Monachi.
- 2 Et hoc in quibusvis bonis s. & seq.
- 3 Res ipsa eis competit natura, jure, & privilegio. 4. & 14.
- 4 Eadem ius competit quibusdam aliis Regularibus.
- 5 Et quibusdam negatur.
- 6 Ius succedendi sicut limitatum Regulæ, in quibusdam locis.
- 7 In aliis penitus ablatum. Eorum consensu potius quam legibus. 19.
- 8 Leges excludentes Regulares à successione, in iustis. Corruptæ ab Eugenio IV. 15.
- 9 Consanguinei Regularium, vendicantes sibi eorum successiones, non sunt tuti in conscientia.
- 10 Regulares possunt uti contra eos occulta commendatione aut fisco Regis 17.
- 11 Probabilis tamen contraria opinio.
- 12 Principi incumbit conservare bona avita in familiis.
- 13 Leges excludentes Regulares à successione, non comprehendunt Regularem factum Episcopo.
- 14 Regularis Episcopus, acquirit dominium suum proventuum.
- 15 Ius recuperare bona patrimonialia, & recuperare remunerationem eorum, si quam fecerint.
- 16 Innocent. II. fecit potestatem Abbati & Monachis sacri Monasterii SS. Trinitatis Cavae Congreg. Cassin. succedendi suis agnatis in omnibus bonis, perinde ac si in saeculo mansissent, exceptis feudis. B. quæ incipit: Meritis vestra devotiss.
- 17 Eugenius IV. ipsis universa Congreg. Cassin. Monachis, eandem licentiam de-

dit absque ulla bonorum exceptione, & non obstantibus quibuscumque statutis; cujuscumque personæ Ecclesiasticæ, vel sæcularis communitatis, vel collegii cujuscumque gradus, vel Ordinis, B. etsi ex debito. & B. Regularem vitam. Et Barbof. in collect. bull. v. monachi. 3. Et idem Cisterciensibus concessit Innocent. IV. B. Ad hoc. sub dat. Cal. Aug. ann. 1459. Idem item Conventum Franciscanis Conventualibus à Sixto IV. refert Roder. to. 1. bull. 2. ejusd. Sixti, & Dominicanis à Clem. IV. Casarub. v. hereditas num. 1.

Nota autem primò, Summos Pontifices his suis constitutionibus, non tam privilegia concessisse, quam jus ipsum declarasse. Nam secluso omni privilegio Regulares habentes bona in cõmuni, sunt capaces succedendi suis agnatis, perinde, ac si in saeculo mansissent; quia ius succedendi fundatur in sinitate, & sanguine, qui per professionem nec amittitur ut nec ei in illa renunciatur. Quin etiam ex abundanti leges civiles, super hoc providentes, ita statuunt, ac decernunt, ut Religiosi succedant suis agnatis, uti videre est in Novel. non liceat. quæ est canonizata in q. 3. ca. 19. Et in l. Deo nobis. Codice de ep. & cler. § hoc etiam. Ubi Gloss. Bald. Burr. Barbof. & alii Legistæ communiter, ita tenent. Et in auth. si qua mulier eod. de sacros. cap. canonum de const. Guil. Bened. cap. Raynurius de testa. v. duas habens nu. 147. Et alii Canonistæ in cap. in presentia. de prob. Quos sequuntur Matthesil. not. 148. Navar. com. 2. de regul. Roder. to. 2. qq. reg. 78. Sanch. in op. mor. lib. 8. cap. 12. & 25. Lud. Molin. to. 1. de iust. tract. 2. d. 140. Layman. in Theol. moral. lib. 3. tract. 5. cap. 5. & Plures alii.

Et non solum simplici hereditati possunt Regulares succedere, sed etiam quibusvis bonis specialibus, ut Primogenius,

PRIVILEGIA
REGULARIUM
ET
MONASTICARUM
IN REGVLAS
CELLARUM
OSTENSIVE

- ex bonis paternis institutis, secundum Barbof. *auth. ingressi. de Sacros. Eccl. Roder. qu. 78. cit. art. 12. Sanch. lib. 7. in decal. to. 2. cap. 15. & alios apud ipsos. Majoratibus. ut docet Navarr. cap. non dicatis. 12. quest. 1. Caldar. de nominat. emphit. qu. 6. Barbof. & Molin. supra cit. Ac. Emphiteusi & feudis, quæ non habent servitium annexum, aut quod potest præstari per regularem, aut substitutam personam, ut volunt Abb. & Paris. in cap. cit. in presentia. Navarr. cap. cit. non dicatis. Barbof. *auth. cit. ingressi. Roder. to. 1. qq. reg. 38. art. 2. & 3. Molin. Caldar. & Alii.**
- 9 Nota secundò, quòd Regulares non habentes bona in communi, ut Franciscani de Observantia, & Capuccini, nò possunt uti supra dictis privilegiis & iuribus succedendi, non tantum quamdiu sunt & manent in suo Ordine, sed nec etiam, dum contingit eos transire ad Conventuales, vel alios Ordines nò Mendicantes, quia ut notat Tusch. v. *translatio concl. 367. semper in eis remanent reliquia prioris Professionis. Et ita Sixtus IV. & Alex. VI. expressè declarasse testantur. Roder. tom. 1. Bull. 2. & 3. ejusd. Sixti. & Casarub. v. hereditas. num. 5.*
- 10 Nota tertio, quòd quantum ad alios Regulares: privilegia, & leges illa dantes eis facultatem succedendi suis agnatis, modificantur in quibusdam Provinciis per municipales, ut in Comitatu Burgund. Nam permittuntur ibi Regulares succedere in mobilibus, quantum verò ad immobilia, iis frui durante sua vita naturali, sic ut post mortem ad alios consanguineos transeant. Ut videre est *lib. 6. ordinat. tit. 24. In quibusdam autem penitus rejiciuntur, ut in Gallia, ubi jus omne succedendi negatur quibusvis Regularibus, ut testantur Mansuer. in rubric. de success. §. item de consuetudine, Rebuff. in proem.*
- const. reg. in gloss. num. 21. & 24. Cassan. in consuet. burg. rubric. 3. §. 5. v. excepte de religieus. Et Cuil. Bened. in repet. cap. Ragnerius de testam. v. & uxorem. decis. 1. num. 221. & seq. Ad quod videntur facere, quæ dixi ubi de acquisit. privil. per viam religionis, quia sicut Ecclesia prohibet alienare, sic videtur posse principem temporalem illam prohibere acquirere.*
- Sed hanc comparisonem convellunt fallentia ibi addita. Et non pauci Doctores expressè illam non admittunt, quin potius affirmant injuriam esse & ipso iure nullas leges illas, quæ excludunt Regulares, à succedendo in agnatis, cum sint lata contra personam Ecclesiasticam, Religionem, & bonos mores, ita Niconit. in rubr. de testa. n. 43. *Et ret. cap. in presentia. de probat. num. 91. Abb. cap. quod clericis. de for. compet. Et cap. Etia. fia. sancte. de const. Felin. eod. Crot. cap. animarum. eod. in 6. §. statuto. Jason. l. questione. C. de pact. Barbof. l. Deo nobis. de ep. & cler. Imol. l. stipulatio. ff. de verbor. sig. Alex. eod. & lib. 2. cons. 139. Matthie. notab. 148. Layman. in Theol. moral. lib. 1. tr. 5. cap. 5. Navarr. com. 2. de regul. Sanc. in opere mor. lib. 7. cap. 12. & 25. Et alii pud ipsos. Unde Angel. v. religiosus. affirmat consanguineos Regulares non motiores non posse retinere eorum successiones, nec se tueri in conscientia, si auctoritate talium legum (cum sint injusta) seu præscriptione, cum ea locum non habeat in rebus invasivis & futuris facit.*
- Primò, quia jus succedendi fundatum in sinitate quæ per Religionis statum tollitur, ut agnoscit Benedict. supra cit. v. *duas habens filias. num. 143. & communiter omnes docent, sicut autem non possunt leges impedire sinitatem, sic neque quod naturaliter ex illa sequitur, quæ est successio, facit.*

Secundo quia Eugen. IV. sua utraque
 combinatione pro Cassinens. dat eis facul-
 tatem succedendi suis, non obstantibus qui-
 busvis statutis contrariis cujusvis persona, Ec-
 clesiastica, vel secularis, cumvisque ordinis
 vel conditionis. Et sic videtur Pontifex cor-
 rexisset, & abrogasse (saltem pro dictis
 Cassinensibus) leges quascunque, eos
 excludentes à successione suorum. Hoc
 verò posse Papam, probari potest indu-
 ctione diversarum legum, in diversis aliis
 materis, tam Imperatorum, quam alio-
 rum Principum, quas scimus fuisse à Ro-
 manis Pontificibus irritatas. Unde in
 contingencia casus, posset esse locus
 compensationi occulta, seu contra con-
 sanguineos remotiores occupantes suc-
 cessionem, debitam alicui Regulari, seu
 contra filium Principis aut Magistratus
 temporalis, qui suis legibus illum repe-
 lit ab ea adevunda.

Et ita quidem est, stando in puncto ju-
 ris, sed si ad æquitatem naturalem atten-
 damus leges prædictæ tolerandæ vide-
 buntur. Nam curæ Principis incumbit,
 conservatio familiarum, & bonorum a-
 vitorum in ipsis, nunc autem cum ex una
 parte varii Ordines regulares in Eccle-
 sia surrexerint, Monasteriorumque &
 Regularium numerus, in infinitum pro-
 ceverit, ex altera verò, non liceat
 bona semel acquisita alienare, certè
 evidens est, non paucas familias fore de-
 paperandas, ruituras & extinguendas, si
 ad successiones agnatorum admitteren-
 tur Regulares, exclusis aliis consangui-
 nis, atque ideo potuere Principes tem-
 porales suis legibus providere, & reme-
 dium adhibere, facit cum maximè, quod
 ut bene notat Guilel. Bened. v. 111. & ux-
 orum, num. 227. & seq. potius ex consuetudi-
 ne, quam legibus excluduntur Regula-
 res à successione suorum. In initio enim,

cum Ordines fundabantur: Religiosi qui
 ligiosi soli perfectioni studebant, sic pa-
 rentes & mundum relinquebant, ut ejus-
 modi successiones non pererent, & vo-
 luntarjè ab his petendis abstinerebant: unde
 paulatim consuetudo introducta est,
 eos ab his excludendi, aut potius eos de-
 ferendi ad alios consanguineos, manen-
 tes in sæculo, & sic non debent malè ha-
 bere, si nunc per leges modernas cogantur
 stare consuetudini antiquæ, & suo
 consensu, suaque voluntate contra ipsos
 præscriptæ. Utraque opinio sua proba-
 bilitate non caret.

Verùm quoad Regularem ad Episco-
 patum assumptum, minor est difficultas
 in hoc negotio. Nam quamvis admittan-
 tur leges excludentes Regulares à suc-
 cessione suorum, illæ tamen tanquam
 odiosæ debent restringi, & intelligi de
 Regularibus simplicibus, non de Regu-
 laribus Episcopis, facit, quia illi nõ sunt
 amplius Regulares, utpote à jugo regu-
 lari absoluti, & à sua Religione assumpti.
 cap. statutum. 18. qu. 1. Unde Aufon. in sum. 22
 v. Cardinales. nu. 54. ait Monachum factum
 Episcopum, acquirere dominium pro-
 ventuum suæ Ecclesiæ eo modo ac alii
 qui nunquam fuere Monachi, quidquid
 in contrarium dicat Suar. to. 4. de Rel. lib. 23
 3. cap. 19. Addit idem Aufon. in v. Episcopus
 religiosus. (allegato ad hoc Leone) Regu-
 larem factum Episcopum, recuperare bo-
 na patrimonialia, & posse revocare re-
 nuntiationem illorum, aut legitimæ,
 quam existens in Monasterio fecerat. Su-
 per quo anno 1631. die 11. Januar. emanavit
 declaratio à S. Cardin. Congregatione,
 cujus inter alios meminit Barbof. in
 collect. bull. v. Regulares & v. Religio. Quod
 si hoc ei permittitur, à fortiori certè
 adire hereditatem relictam sibi ab inte-
 stato.

T CA-

IN LEGIA
 QVAVIVM
 ET
 NIMENTARIA
 IN REGILAS
 NCELLARLAS
 OSTOUCER
 YLLI EPISCOPUS
 III
 B